

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 listopada 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.071.59.2025
telefon: 22 623 13 02
e-mail: Damian.Kruk@minrol.gov.pl

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: postulatów dot. zmian w przepisach ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz zmian wysokości składki zdrowotnej

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo¹ w sprawie propozycji zmian w systemie ubezpieczeń społecznych rolników, zgłaszanych przez wojewódzkie izby rolnicze, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ad.1. Wprowadzenie w sanatoriach KRUS turnusów wytchnieniowych

Zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1), jednym z zadań Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest przeciwdziałanie inwalidztwu oraz jego ograniczanie w stopniu umożliwiającym dalsze wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym. Realizacja tego celu odbywa się m.in. poprzez kierowanie osób ubezpieczonych na rehabilitację leczniczą w formie 21-dniowych turnusów.

Propozycja wprowadzenia krótszych, 7-10-dniowych turnusów wytchnieniowych jest racjonalnym rozwiązaniem, znając specyfikę pracy w gospodarstwach rolnych. W związku z tym podjąłem wstępne konsultacje z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Funduszem Składkowym Ubezpieczenia Społecznego Rolników, mające na celu wypracowanie najefektywniejszych rozwiązań organizacyjnych i w konsekwencji odpowiednich regulacji prawnych, które będą zgodne z przedstawionymi oczekiwaniami.

¹ Pismo z 20.10.2025 r. znak: KRIR/MR/1117/2025

Ad. 2. Wprowadzenie możliwości dobrowolnego opłacania dodatkowej składki emerytalno-rentowej w ramach systemu ubezpieczenia społecznego rolników

Wprowadzenie art. 27a do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1) było odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez rolników oraz organizacje rolnicze. Wskazywano w nich, że osoby opłacające podwójną składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe lub składkę dodatkową z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach o powierzchni przekraczającej 50 ha przeliczeniowych, nie uzyskują z tego tytułu adekwatnej rekompensaty przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej. Wprowadzenie art. 27a ww. ustawy (1) miało na celu częściowe zniwelowanie tych nierówności i wprowadzenie bardziej sprawiedliwego mechanizmu ustalania świadczeń.

Nie ma potrzeby wprowadzenia dobrowolnego opłacania dodatkowej składki emerytalno-rentowej, ponieważ rolnicy oprócz odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne rolników mogą korzystać z istniejących rozwiązań tj. wpłacać odpowiednie środki na Indywidualne Konto Emerytalne (IKE) lub Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE), które stanowią III filar zabezpieczenia emerytalnego w naszym kraju. Te rozwiązania pozwalają na systematyczne odkładanie i inwestowanie środków z myślą o przyszłej emeryturze, tym bardziej jeżeli istnieje obawa, że może być ona zbyt niska.

Należy pamiętać, że oszczędzający nie ponoszą żadnych konsekwencji, jeśli wpłacają środki nieregularnie, a zgromadzony kapitał cały czas jest inwestowany. Środki zgromadzone na takich kontach zgodnie z ustawą o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego są dziedziczone (2). Ponadto, rolnikom prowadzącym działy specjalne produkcji rolnej, którzy odprowadzają podatek dochodowy od osób fizycznych (3), przysługuje ulga podatkowa z tytułu wpłat na IKZE (4).

Ad. 3. Obniżenie stopy procentowej składki zdrowotnej naliczanej od dochodu do poziomu 5% dla rolników prowadzących działy specjalne.

Kwestie związane z ubezpieczeniem zdrowotnym uregulowane są w przepisach ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (5), która pozostaje w gestii Ministra Zdrowia. Należy pamiętać, że zgodnie z ww. ustawą (6) rolnik prowadzący działalność w zakresie działów specjalnych opłaca

składki na ubezpieczenie zdrowotne od deklarowanej podstawy wymiaru składki odpowiadającej:

- 1) dochodowi ustalonemu dla opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, w kwocie nie niższej jednak niż kwota odpowiadająca wysokości minimalnego wynagrodzenia;
- 2) minimalnemu wynagrodzeniu, w przypadku prowadzenia działalności niepodlegającej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

W określonych przypadkach ustawodawca przewiduje odmienne zasady ustalania składek, kierując się względami solidarnościowymi lub trudnościami w precyzyjnym określeniu podstawy wymiaru dla wybranych grup podmiotów. Proponowane zmiany w tym zakresie zostaną poddane szczegółowej analizie, po której możliwe będzie zajęcie jednoznacznego stanowiska. Niemniej należy zwracać uwagę na trudności z jakimi boryka się obecnie Narodowy Fundusz Zdrowia i z tym związane problemy podczas zgłaszania zmian, mających na celu pomniejszenie środków dla NFZ.

Zapewniam, że wszystkie zgłaszane postulaty są szczegółowo analizowane pod kątem ich zasadności, wykonalności oraz wpływu na system ubezpieczeń społecznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Adam Nowak
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197 z późn. zm.).
- (2) Art. 11 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U z 2024 poz. 707).
- (3) Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163 z późn. zm.)
- (4) Art. 26 ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163 z późn. zm.)
- (5) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146).

(6) Art. 80 ust 2, tamże.